

# HIV'i Ne Kadar Biliyoruz?





# HIV’i bilmek neden önemli?

Toplumdaki HIV ile ilgili yanlış ya da eksik bilgiler HIV ile yaşayan kişilere iş yerlerinde, okullarında, sağlık hizmeti alırken ve yaşam alanlarında damgalama ve ayrımcılığa maruz bırakılmalarına sebep olmaktadır. HIV ile ilgili damgalama ve ayrımcılık, HIV ile yaşayan insanların sağlık durumu, sosyal ve psikolojik iyiliği açısından ciddi olumsuz sonuçları olan önemli bir sorundur. Bu konuda detaylı bilgi için sitemizi ziyaret edebilirsiniz.



<https://bizimaramizda.org>



# HIV ve AIDS nedir?

HIV (Human Immunodeficiency Virus), İnsan Bağışıklık Yetmezliği Virüsüdür. HIV temel olarak, kişilerin vücudundaki savunma hücrelerini yani antikorları etkileyerek bağışıklık sisteminin gücünü düşürmektedir. Bağışıklık sistemi zayıflayan kişiler fırsatçı enfeksiyonlara açık hale geldiğinden pek çok farklı sağlık durumları ve/veya enfeksiyonlarla karşı karşıya kalabilmektedir. Bağışıklığın çok zayıfladığı ve fırsatçı enfeksiyonlara açık hale geldiği bu evreye AIDS (Acquired Immunodeficiency Syndrome - Kazanılmış Bağışıklık Yetmezliği Sendromu) denmektedir. Bu nedenle HIV ve AIDS birbirinden ayrı kavramlardır.

# HIV'in aktarım yolları neledir?



Cinsel sıvılar (vajinal sıvı, rektal (anal) sıvı, meni sıvısı) ile aktarım, korunmasız cinsel ilişkiyle (oral, anal, vajinal) söz konusu olabilir.



Kan yolu ile aktarım ortak şırınga kullanımı ve kontrolsüz organ ve kan ve kan ürünleri nakli ile söz konusu olabilmektedir.



Gebeden bebeğe aktarım dikey geçiş olarak adlandırılır. Gebelik ve doğum sırasında ve emzirme yolu ile aktarım gerçekleşebilir.

HIV yalnızca yukarıdaki yollarla aktarılabilmektedir. Bunların dışında; sarılarak, öpüşerek, dans ederek, dokunarak, ortak bardak kullanarak, aynı masada yemek yiyerek, aynı havayı soluyarak, birlikte kahkaha atarak, aynı havuza girerek, ortak tuvalet kullanarak, sinek ısırığı ile aktarılmaz.

## Önleyici yöntemler nelerdir?

HIV'e yönelik bilinen en etkili korunma yöntemlerinden biri kondomdur. Kondom, hem cinsel yolla aktarılan enfeksiyonlar hem de istenmeyen gebeliği önleyici yöntemler açısından bilinen en etkili yöntemlerden biridir.

Bunun yanı sıra, Türkiye'de erişimi pek kolay olmasa da, temas öncesi (PrEP) ve temas sonrası (PEP) önleyici yöntemler de mevcuttur. PEP'e (Temas Sonrası Önleme Tedavisi), mesleki maruz kalmalarda ve cinsel taciz ve şiddet durumunun raporlandığı durumlarda sağlık kuruluşları aracılığıyla sigorta kapsamında erişilebilirken, bunun dışındaki durumlarda ücret karşılığı eczanelerden doktor reçetesiyle erişim sağlanabilir. PrEP (Temas Öncesi Önleyici Tedavi) ise, mutlaka doktor kontrolünde ve doktorun önerdiği şekilde düzenli kullanılmalıdır ve Türkiye'de genel sağlık sigortası kapsamında değildir..

# HIV testi nedir ve nerede yaptırabilirim?

Kanda HIV'in tespit edilebilmesi için şüpheli temas/korunmasız cinsel ilişkinin üzerinden belli bir süre geçmesi gerekir. Buna pencere dönemi denir. Yeni nesil antikor ve antijen (Ag/Ab) kombinasyon testlerinin\* şüpheli temas/korunmasız cinsel ilişki sonrası 28. günde %95 oranında doğru sonuç verdiği kabul edilir ancak kesin sonuç için 90. günün beklenmesi önerilir.

HIV testlerini hastanelerin enfeksiyon bölümlerinde, Aile Sağlığı Merkezi'nde, özel laboratuvarlarda, göçmen sağlığı merkezlerinde veya bulunduğunuz şehirde varsa Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezlerinde ücretsiz ve anonim bir şekilde yaptırabilirsiniz. Detaylı bilgi için sitemizi ziyaret edebilirsiniz.



<https://bizimaramizda.org>

# Tedavi var mı?

Evet, var. HIV'e yönelik tedavi yöntemine ART (antiretroviral) denmektedir. Etkili bir ART ile HIV tamamen vücuttan uzaklaştırılmasa da, kullanılan ilaçlar ile virüs yükü baskılanarak, belirlenemeyen seviyeye ulaşmaktadır. ART her ülkede HIV'e bağlı hastalıklarda ve ölümlerde ciddi azalmayı sağlamıştır. Tedavi mutlaka bir sağlık uzmanının kontrolünde devam etmelidir.

# Belirlenemeyen = Bulaşmayan

HIV ile yaşıyan kişiler eğer düzenli olarak ilaça erişebiliyorsa ve kanındaki viral yük 6 ay süreyle belirlenemeyen seviyede kalmış ise HIV, korunmasız cinsel ilişki ile dahi aktarılmaz! Bu durum, geçtiğimiz yıllarda yapılan partner araştırmalarının sonuçlarında HIV tedavisi ile enfeksiyonun kontrol altına alınabildiğini, virüsün partnerler arasında geçişin olmadığını göstermiştir.

Son yıllarda elde edilen önemli gelişmeler sayesinde HIV, hayati bir tanı olmaktan çıkmış ve yönetilebilir kronik bir sağlık durumu dönüşmüştür. Ancak tüm bu gelişmelere karşın, HIV ile ilişkili damgalama ve ayrımcılık devam etmekte ve bu durum HIV ile yaşıyanların duygusal, zihinsel ve fiziksel esenliğini tehdit etmeye devam etmektedir.



# Daha fazlasına erişmek için **bizimaramizda.org** websitesini ziyaret edebilirsin.

## BİLGİ OTURUMLARI

<https://bizimaramizda.org/bilgi-oturumlari/>



## SORU SOR

<https://bizimaramizda.org/soru-sor/>



## Depremden etkilenen gençlere yönelik Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Destek Talep Formu

<https://bizimaramizda.org/destek-talep/>

## Sağlıkta Genç Yaklaşımlar Derneği



info@sagliktagenc.org



@sagliktagenc



sağlıkta-geç-yaklaşımlar-derneği-y-peer-türkiye



Daha fazlasına erişmek için bizimaramızda.org websitesini ziyaret edebilirsiniz.













